

Achtergrond informatie zwangere met (licht) verstandelijke beperking (LVB)

Doel

Het zorgpad '(licht) verstandelijk beperkt' is ontwikkeld om optimale zorg en begeleiding te kunnen bieden aan mensen met een (licht) verstandelijke beperking tijdens hun zwangerschap en rondom de geboorte en opvoeding van hun kind.

Achtergrondinformatie

Wanneer iemand met een licht verstandelijke beperking een kind krijgt betekent dit dat zij, net als iedere andere ouder de verantwoordelijkheid heeft voor een ander, namelijk het kind. Er is veel discussie over of de LVB'er deze verantwoording op zich kan nemen.

In sommige gevallen hebben mensen met LVB zelf ondersteuning bij wonen, werk, financiën, etc. Dit zorgpad is (met name) gericht op mensen met een licht verstandelijke beperking (IQ 50-70) en zwakbegaafde mensen (IQ 70-90).

1. Vermoeden van een (licht) verstandelijke beperking (LVB)

Er zijn grote verschillen tussen mensen met een licht verstandelijke beperking. Herkennen en erkennen dat er sprake is van LVB is niet altijd eenvoudig. Mensen met LVB kunnen problemen ervaren op verschillende gebieden: cognitief-, sociaal- en emotioneel functioneren, praktische zelfredzaamheid en persoonlijkheidsontwikkeling.

Tips bij herkennen en communicatie bij cliënt met een LVB:

- Klok kijken en plannen
- Opleiding en diploma (doorvragen welk niveau)
- Lezen en Chronologische volgorde aanbrengen
- Rekenen bijv. hoeveel weken ben je zwanger. Hoelang duurt het nog tot aan AT-datum.
- Verbanden leggen
- Organiseren

Zie ook vragen screening laaggeletterdheid: Hoe zelfverzekerd bent u om de medische formulieren zelf in te vullen? Hoe vaak helpt iemand u bij het lezen van brieven/folders?

Tips voor communicatie met LVB'er

- Gebruik korte zinnen;
- Formuleer zinnen concreet (geen moeilijke en abstracte woorden);
- Gebruik simpele, maar geen kinderachtige, taal;
- Bied beperkte keuzemogelijkheden aan;
- Herhaal je boodschap;
- Pas je spreektempo aan en bouw stiltes in voor verwerking van de (verbale en/of non-verbale) boodschap;
- Zaken in het hier en nu oppakken;
- Check of de boodschap begrepen is;
- Bespreek niet meerdere onderwerpen tegelijk;
- Toon geduld;
- Wees consequent in je gedrag;
- Ondersteun en bied hulp;
- Aanleren door concreet te laten doen en ervaren;
- Ga niet mee in grillig gedrag, maar wees betrokken;
- Wees betrouwbaar in afspraken en uitspraken: zeg wat je doet en doe wat je zegt;
- Ondersteun bij moeilijke situaties en leg zaken duidelijk uit;
- Zorg dat de cliënt direct merkt en ervaart dat het lukt wat hij doet;
- Zorg dat het de cliënt wat oplevert, dat hij er profijt van heeft, als hij iets doet;
- Vergroot het zelfvertrouwen, door aansporing en complimenten te geven.
- Laat zien hoe je iets moet, voorbeeld geven en het de cliënt na laten doen;
- Verdeel ingewikkelde activiteiten in stapjes;

Zorgpad zwangere met (licht) verstandelijke beperking (LVB)

- Ondersteun opdrachten met visueel materiaal (bijvoorbeeld plaatjes) als geheugensteuntje;
- Toon oprechte betrokkenheid bij, interesse in en aandacht voor de cliënt

Plan van aanpak:

Contact met huisarts, sociale wijkteam en/of MEE

De verloskundig zorgverlener bespreekt (met toestemming van de zwangere) met de huisarts, het sociaal wijkteam en/of MEE Expertisecentrum wat de signalen zijn en of er inderdaad sprake is van een licht verstandelijke beperking en eventueel andere psychosociale problemen. Het sociaal wijkteam en het expertisecentrum van MEE overleggen samen wie het beste de begeleiding van de zwangere met een licht verstandelijke beperking kan oppakken. Dit is afhankelijk van de complexiteit (en de gemeente).

Verwijs zwangere met LVB voor vragen naar sociaal wijkteam en/of MEE

Begeleiding door MEE

De visie van MEE Gelderse Poort is dat iedereen recht heeft op de wens om zwanger te worden en een ouder te willen zijn. Maar evenzo, en mogelijk belangrijker, kinderen hebben recht op goede ouders. Dat vraagt dus om een open gesprek en goede afwegingen. Het team Speciale Zorg van MEE Gelderse Poort ondersteunt de zwanger met LVB, het netwerk en het reguliere zorgnetwerk. Dit kan afhankelijk van de situatie bijvoorbeeld door:

- IQ-bepaling,
- Trajecten met de ervaringsbaby
- Onderzoek met aspirant ouders naar ouderschapscompetenties,
- Cursussen voor aspirant ouders op maat (Methodiek 'Ik wil een goede ouder zijn'),
- Sociaal netwerk onderzoek Informatie aan professionals en sociaal netwerk over achtergrond en communicatie van en met mensen met een (licht) verstandelijke beperking,
- Begeleiding bij uitzoeken (gespecialiseerde) kraamzorg,
- Zo nodig doorlopen van de meldcode en samenwerking met Veilig Thuis Zorgpad zwangere met (licht) verstandelijke beperking (LVB)

Contact huisarts en JGZ tijdens de zwangerschap:

Informeer bij de huisarts of er eventueel andere problematiek bekend is. Regel, indien gewenst, een prenataal huisbezoek bij de JGZ.

Overdracht post partum aan (gespecialiseerde) kraamzorg / JGZ / huisarts

Zorg (met toestemming van de cliënt) voor een goede overdracht naar de Kraamzorg, JGZ en Huisarts.

Organisaties die hulp kunnen bieden:

Gemeente Barneveld	https://www.meevoormij.nl/overheid/barneveld/
Gemeente Ede	https://www.meevoormij.nl/overheid/ede/
Gemeente Renkum	https://www.meegeldersepoort.nl/
Gemeente Renswoude	https://www.mee-ugv.nl/mee-in-uw-gemeente/renswoude
Gemeente Rhenen	https://www.mee-ugv.nl/mee-in-uw-gemeente/rhenen
Gemeente Scherpenzeel	https://www.meevoormij.nl/overheid/scherpenzeel/
Gemeente Veenendaal	https://www.mee-ugv.nl/mee-in-uw-gemeente/veenendaal
Gemeente Wageningen	https://www.meevoormij.nl/overheid/wageningen/

Stichting Mee; onafhankelijk cliënt ondersteuning. Website voor mee informatie:

<https://www.mee.nl> (ondersteuning)

Zorgpad zwangere met (licht) verstandelijke beperking (LVB)

Meer informatie per gemeente

Jeugdconsulent via gemeente. Een jeugdconsulent is in dienst van de gemeente en heeft uitgebreide kennis van de jeugdsector.

Gemeenten:

Gemeente Barneveld	https://www.cjgbarneveld.nl/
Gemeente Ede	https://www.cjggede.nl/
Gemeente Renkum	
Gemeente Renswoude	https://www.zichtopzorg.info/organisatie/centrumjeugd-en-gezin-renewoude/
Gemeente Rhenen	https://www.cjgrhenen.nl/
Gemeente Scherpenzeel	https://cjg.scherpenzeel.nl/
Gemeente Veenendaal	https://www.cjgveenendaal.nl/
Gemeente Wageningen	http://www.startpuntwageningen.nl/opvoeden_en_op_groeien/Kind_Centraal

Andere organisaties die ondersteuning kunnen bieden:

Zidiris	zidiris.nl
Siza	https://www.siza.nl/
Voorzorg	https://www.vggm.nl/ggd/jeugd_en_gezondheid/voor_professionals/aanvraag_programma_voorzorg
Plurijn	https://www.plurijn.nl/
'S Heerenloo	https://www.sheerenloo.nl/

De Verwijsindex

Maak gebruik van het transmurale stroomdiagram “vroeg-signalering”.

Maak gebruik van de verwijsindex bij verdenking problematiek.

De Verwijsindex is een systeem waarin hulpverleners en andere professionals de persoonsgegevens registreren van de jongeren (tot 23 jaar) waarover zij zich zorgen maken. Voor meer informatie zie site;

<http://www.multisignaal.nl/gelderland-foodvalley/>

www.verwijsindex.tv/ouders